

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ, ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στο παρόν σημείωμα εξετάζεται η πορεία και η πρόοδος της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, καθώς και τα διαθέσιμα αποτελέσματα στον χώρο της εκπαίδευσης, με έμφαση στα μαθησιακά αποτελέσματα. Καταγράφονται οι μεταρρυθμίσεις που έχουν εισαχθεί και εφαρμόζονται ή προωθείται η εφαρμογή τους, όπως επίσης και ορισμένες μεταρρυθμιστικές αλλαγές και δράσεις που κρίθηκαν απαραίτητες και επιδιώκεται να υιοθετηθούν και να εφαρμοστούν. Ταυτόχρονα, παρουσιάζονται ορισμένες μεταρρυθμιστικές πολιτικές και άλλες καινοτομίες, όπως:

- η γενικευμένη εισαγωγή και αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση,
- η ενισχυμένη και αποτελεσματικότερη διδασκαλία για γλωσσική επάρκεια και ένταξη μαθητών/τριών μεταναστευτικής βιογραφίας,
- οι διαγνωστικές διαδικασίες (τεστ) πρώιμης ηλικίας,
- η αναδιοργάνωση και ενίσχυση της Ειδικής Εκπαίδευσης,
- η πολιτική δυο ξένων γλωσσών και πιστοποίησης της γλωσσομάθειας στο σχολείο, των οποίων η αναγκαιότητα προέκυψε στο μεταξύ και εφαρμόζονται αυτή την περίοδο.

Επιπρόσθετα και με δεδομένο ότι για πρώτη φορά διατίθενται τα αποτελέσματα αξιόπιστης γενικευμένης αξιολόγησης στο λύκειο, προτείνεται μια ανάλυση των σχετικών αποτελεσμάτων, όπως επίσης παράλληλη ανάλυση-αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των Παγκυπρίων Εξετάσεων, με στόχο την αποτίμηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Από αυτή την ανάλυση προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα ως προς τα μαθησιακά αποτελέσματα και προτείνονται αναπροσαρμογές και αλλαγές στην οργάνωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα προγράμματα σπουδών και των κατευθύνσεων επιλογής μαθημάτων στη Μέση Εκπαίδευση, με στόχο την επωφελή ένταξη και φοίτηση όλων των μαθητών/τριών και τη βελτίωση των αποτελεσμάτων.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η παρούσα διακυβέρνηση προωθεί από το 2013 ένα κυβερνητικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση με κεντρικό στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης και τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Μια σειρά από καινοτομίες και αλλαγές έχουν εφαρμοστεί, κάποιες άλλες βρίσκονται σε διαδικασία εφαρμογής και ορισμένες απομένει να ολοκληρωθούν στη συνέχεια.

Στόχος είναι τα προγράμματα και η λειτουργία του δημόσιου σχολείου να αναβαθμιστούν ποιοτικά, να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και να παρέχεται η ευκαιρία σε όλους τους νέους αδιακρίτως να αποκτήσουν τα εφόδια και να διαμορφώσουν την προσωπικότητα ενός σύγχρονου καταρτισμένου ευρωπαίου πολίτη, με ευρύτερη πνευματική και ψυχική καλλιέργεια, αλλά και ιστορική συνείδηση και εθνική ταυτότητα.

A. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Υιοθετήθηκε και εφαρμόζεται από το 2017 νέα διαδικασία αξιοκρατικής επιλογής των εκπαιδευτικών, η οποία υποκαθιστά σταδιακά το σύστημα επιλογής στη βάση μόνο της αρχαιότητας, που ίσχυε προηγουμένως. Πρόκειται για μια πολύ ουσιαστική αλλαγή, της οποίας τα αποτελέσματα έχουν φανεί, έστω και σε περιορισμένο βαθμό. Στη βάση των ρυθμίσεων, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά την εξέταση και ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου, αυτή η νέα διαδικασία θα εφαρμοσθεί εξ ολοκλήρου το 2027. Στο μεταξύ, ισχύει ένα «μικτό» σύστημα επιλογής, αφού οι διορισμοί γίνονται ταυτόχρονα, «εξ ημισείας», από τον παλαιότερο κατάλογο «διοριστέων» και τον νέο κατάλογο «διορισμών». Ο τελευταίος καταρτίζεται μέσα από διαγωνιστική διαδικασία εξετάσεων που διοργανώνεται περιοδικά από το Υπουργείο. Ταυτόχρονα, η διαδικασία διορισμών επηρεάζεται από τη νέα κατάσταση που δημιουργήθηκε με την ανάγκη διορισμού των συμβασιούχων «αορίστου χρόνου». Στην πράξη, επομένως, περιορίζεται ανεπιθύμητα η επιλογή εκπαιδευτικών και ο διορισμός μέσα από αξιοκρατική επιλογή. Παρά ταύτα, σημειώνονται ήδη κάποια θετικά αποτελέσματα, αφού αριθμός νέων διορισμών εκπαιδευτικών γίνεται μέσα από διαγωνιστική αξιοκρατική διαδικασία.

Η σταδιακή εφαρμογή της νέας διαδικασίας αξιοκρατικής επιλογής των εκπαιδευτικών έχει ήδη ευεργετικά αποτελέσματα. Μεταξύ 2018 και 2021 έχουν επιλεγεί και διοριστεί μέσω της αξιοκρατικής διαγωνιστικής διαδικασίας 418 νέοι εκπαιδευτικοί, ενώ άλλοι 563 διορισμοί έγιναν από τον παλαιό κατάλογο κατ' αρχαιότητα. Ταυτόχρονα, άλλοι 94 διορίστηκαν μέσω των προνοιών για άτομα με αναπηρία.

Από αυτούς από τη διαγωνιστική διαδικασία οι 304 ήταν στη Μέση Γενική Εκπαίδευση (έναντι 356 από τον παλιό κατάλογο) και 96 στη Δημοτική (έναντι 106 από τον παλιό κατάλογο). Αναλυτικά στοιχεία φαίνονται στον πιο κάτω Πίνακα.

Βαθμίδες	Κατάλογος διοριστέων		Άτομα με αναπηρία		Διαγωνισμός διορισμών	
	Αρθμός	(%)	Αρθμός	(%)	Αρθμός	(%)
Δημοτική	106	47	22	10	96	43
Μέση Γενική	356	49	65	9	304	42
Μέση Τεχνική	101	80	7	6	18	14
Σύνολο	563	52	94	9	418	39

Επιπρόσθετα, 677 εκπαιδευτικοί έχουν επιλεγεί μέσω της διαγωνιστικής διαδικασίας και διορίστηκαν στην ίδια περίοδο με σύμβαση.

Επομένως, συνολικά, περισσότεροι από 1.100 εκπαιδευτικοί έχουν επιλεγεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια μέσα από διαγωνιστική διαδικασία. Αυτή η εξέλιξη έχει οπωσδήποτε ευεργετικά αποτελέσματα ως προς την ποιότητα στην εκπαίδευση.

Στην παρούσα φάση εξετάζονται κάποια επιμέρους προβλήματα που έχουν προκύψει στη διαδικασία των εξετάσεων «διορισμών», ως προς τη συχνότητα διοργάνωσής τους σε σχέση με τις διαθέσιμες θέσεις διορισμού ή και ως προς τη διατήρηση της βαθμολογίας των υποψηφίων επί σειρά ετών και τη συνεπαγόμενη ανάγκη σύγκρισης των αποτελεσμάτων διαφορετικών εξετάσεων, που ενδέχεται να δημιουργεί στρεβλώσεις. Εφόσον καρποφορήσουν οι σχετικές διαβουλεύσεις που γίνονται, ενδέχεται να προωθηθεί διορθωτική νομοθετική ρύθμιση.

2. ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται με θετικά αποτελέσματα το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα στη βάση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, τα οποία προβλέπεται να επαναξιολογούνται και να επικαιροποιούνται διαρκώς, με γνώμονα τον εκσυγχρονισμό, την εξέλιξη και τη συνεχή προσαρμογή τους.

Πρόσφατα αποφασίστηκε και προωθείται επαναξιολόγηση και προσαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη και την ιδιαίτερη αναγκαιότητα για αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, σύμφωνα και με τις εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει στη διάρκεια των δυο τελευταίων σχολικών ετών, με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Για την αξιοποίησης της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση έχει συσταθεί ειδική επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή από πανεπιστημιακούς, η οποία καταθέτει σχετικές εισηγήσεις.

Ως προς την αναθεώρηση, ενημέρωση και τον εκσυγχρονισμό των Αναλυτικών Προγραμμάτων, μετά από συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, αναπτύσσεται συνεργασία μεταξύ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του ΥΠΠΑΝ και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να αξιοποιηθούν ή και να υιοθετηθούν τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα που έχουν ετοιμαστεί στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, εκτός της ανανέωσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων, μετά από συνεννόηση που έγινε με την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Κυβέρνησης, μελετάται και η υιοθέτηση της μεταρρύθμισης που εφαρμόζεται στην Ελλάδα για τη χρήση πολλαπλών βιβλίων ή εγχειριδίων στη διδασκαλία των διαφόρων μαθημάτων, αντί του «ενός βιβλίου διδασκαλίας». Πρόκειται για μια θετική καινοτομία που θα εμπλουτίσει αναμφίβολα την παιδαγωγική πρακτική.

3. ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Η μεταρρύθμιση της αξιολόγησης μαθητών/τριών στη Μέση Εκπαίδευση, που έχει εισαχθεί από την Κυβέρνηση, εφαρμόζεται σταδιακά στη βάση των ρυθμίσεων που είχαν αποφασιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το 2017.

Το νέο σύστημα αξιολόγησης, που εξασφαλίζει αξιόπιστη και αντικειμενική αποτίμηση και είναι εστιασμένο στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, άρχισε να εφαρμόζεται από το σχολικό έτος 2019-20. Παρά την ισχύ των ειδικών μέτρων προστασίας απέναντι στην πανδημία που οδήγησαν σε μερική αναστολή των σχετικών εξετάσεων, είναι ήδη διαθέσιμα τα πρώτα πολύ σημαντικά στοιχεία και αποτελέσματα που αφορούν την Α' και Β' τάξεις Λυκείου/Τεχνικών.

Στη βάση της νομοθεσίας που έχει υιοθετηθεί, κατά το σχολικό έτος 2019-20 έγινε αξιολόγηση στη βάση εξετάσεων τετραμήνου στην Α' Λυκείου/Α' έτος Τεχνικών Σχολών (μόνο στο πρώτο τετράμηνο, αφού εκείνες του Β' τετραμήνου αναστάληκαν λόγω των μέτρων υγειονομικής προστασίας). Στη διάρκεια του προηγούμενου σχολικού έτους, 2020-21, οι εξετάσεις τετραμήνου επεκτάθηκαν και στη Β' Λυκείου/Β' έτος Τεχνικών, αλλά διεξήχθησαν μόνο στο δεύτερο τετράμηνο, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων σχετικά με την πανδημία. Με δεδομένη την ανάγκη τήρησης μέτρων υγειονομικής προστασίας οι εξετάσεις 2020-21 διεξήχθησαν ομαλά, ενώ έγινε κατορθωτό να συντρέξουν αρμονικά και οι Παγκύπριες Εξετάσεις, που συνέπιπταν χρονικά κατά την περίοδο Ιουνίου 2021. Υπογραμμίζεται η επιτυχής διεξαγωγή των εξετάσεων, διότι επιπρόσθετα λειτούργησαν και ειδικά εξεταστικά κέντρα για κρούσματα και «στενές επαφές».

Οι εξετάσεις τετραμήνου έγιναν στη βάση βελτιωμένων ρυθμίσεων, μετά από τροποποιήσεις που έγιναν από το ΥΠΠΑΝ με έγκριση της Βουλής, στη βάση της εμπειρίας των πρώτων εξετάσεων του 2019-20.

Κατά το τρέχον σχολικό έτος η αξιολόγηση στη βάση εξετάσεων τετραμήνων θα επεκταθεί και στην Γ' τάξη Λυκείου και το Γ' έτος των Τεχνικών Σχολών. Με αυτό τον τρόπο, ολοκληρώνεται η εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης στον λυκειακό κύκλο σπουδών.

Ταυτόχρονα, στο παρόν σχολικό έτος προβλέπεται από τη νομοθεσία και θα εφαρμοσθεί ο διαχωρισμός των Παγκυπρίων Εξετάσεων πρόσβασης στα δημόσια πανεπιστήμια και των απολυτήριων εξετάσεων. Σημειώνεται ότι στις εξετάσεις πρόσβασης συμμετέχει περίπου ποσοστό 70% των τελειοφοίτων.

Εξετάζοντας για την περίπτωση των τελειοφοίτων τη σύμπτωση των γραπτών εξετάσεων β' τετραμήνου και των Παγκυπρίων Εξετάσεων στο τέλος του σχολικού έτους, το ΥΠΠΑΝ έχει επεξεργαστεί πρόταση και έχει ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο προκειμένου να απλοποιηθεί το σύστημα, μειώνοντας τις εξεταστικές διαδικασίες από τρεις σε δυο. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση, που έχει ήδη τύχει νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, προβλέπει να χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων των δυο τετραμήνων της Γ' Λυκείου/Γ' έτους Τεχνικών για την πρόσβαση στα δημόσια πανεπιστήμια. Ενώ οι ίδιες εξετάσεις τετραμήνων θα ισχύουν και για την απόλυτη. Με αυτό τον τρόπο οι τελειοφοίτοι θα υποβάλλονται σε δυο αντί σε τρεις εξεταστικές διαδικασίες. Το νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από το προηγούμενο Καλοκαίρι θα προωθηθεί για εφαρμογή από την επόμενη σχολική χρονιά, προκειμένου να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για διαβουλεύσεις. Θα κατατεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο τον επόμενο μήνα.

Από το επόμενο σχολικό έτος, 2022-23, το νέο σύστημα αξιολόγησης μαθητών/μαθητριών θα εφαρμοστεί και σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία. Με αυτό τον τρόπο θα ολοκληρωθεί η σχετική μεταρρύθμιση και θα έχουμε αξιόπιστα αποτελέσματα και ενδείξεις σχετικά με την απόδοση της διδασκαλίας στο σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στη βάση των αποτελεσμάτων θα δοθεί η δυνατότητα να αξιολογήσουμε πληρέστερα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού συστήματος.

Η ανάλυση των διαθέσιμων αποτελεσμάτων από τις μέχρι τώρα τρεις αξιολογήσεις τετραμήνων στις Α' και Β' τάξεις λυκείου στη διάρκεια των δυο προηγούμενων σχολικών ετών, οδηγεί σε ορισμένα πολύ σημαντικά συμπεράσματα ως προς τα μαθησιακά αποτελέσματα.

4. ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Προκειμένου να ολοκληρωθεί το συνολικό σχέδιο Μεταρρύθμισης εκκρεμεί και πρέπει να ολοκληρωθεί η εφαρμογή και ενός σύγχρονου και αξιοκρατικού συστήματος αξιολόγησης του συνολικού εκπαιδευτικού έργου που επιτελείται στα σχολεία, αλλά και ατομικά των εκπαιδευτικών.

Από τον Ιανουάριο 2019 είχε ετοιμαστεί μια πλήρης πρόταση μέσα από εργασίες Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής που είχε διοριστεί από τον Υπουργό Παιδείας το 2018 και επί της οποίας έγιναν διαβουλεύσεις με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις και τους οργανωμένους γονείς. Η πρόταση εκείνη δεν έτυχε εφαρμογής, αφού δεν εξασφάλισε τη συναίνεση των εκπαιδευτικών οργανώσεων. Ας σημειωθεί ότι από το παρελθόν υπάρχει αριθμός άλλων προτάσεων που είχε προετοιμάσει το ΥΠΠΑΝ, αλλά δεν κατέστη εφικτό να πρωθηθούν και να εφαρμοστούν.

Από τον Μάρτιο 2021 ξεκίνησαν νέες διαβουλεύσεις με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, προκειμένου να υιοθετηθεί ένα προσαρμοσμένο σχέδιο που να μπορεί να γίνει αποδεκτό και να εφαρμοσθεί. Το ΥΠΠΑΝ έχει επεξεργαστεί πρόνοιες και διαδικασίες που διατηρούν τις βασικές αρχές της προηγούμενης πρότασης, ενσωματώνοντας και στοιχεία από άλλα σχετικά σχέδια που είχαν ετοιμαστεί στο παρελθόν. Έγινε προσπάθεια για να απλοποιηθεί κατά το δυνατόν η πρόταση, να ενισχυθεί η λειτουργικότητα και να αποφευχθεί η γραφειοκρατία. Παράλληλα επιδιώκεται να περιοριστούν, στο μέτρο του εφικτού, πρόσθετες ανάγκες σε θέσεις εργασίας, όπως και το οικονομικό κόστος.

Στη βάση των προτάσεων αυτών και εισηγήσεων και απόψεων που προκύπτουν μέσα από τις διαβουλεύσεις που γίνονται, βρίσκεται σήμερα σε προχωρημένο στάδιο ένα νέο προσαρμοσμένο Σχέδιο Αξιολόγησης, με στόχο να ετοιμασθεί η σχετική νομοθετική πρόταση μέχρι το τέλος του έτους.

Η πρόταση περιλαμβάνει δυο διαφοροποιημένα σχέδια, ένα για τη Δημοτική Εκπαίδευση και ένα άλλο για τη Μέση Εκπαίδευση. Οι διαβουλεύσεις με την εκπαιδευτική οργάνωση της Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΟΕΔ) έχουν προχωρήσει περισσότερο και φαίνεται να υπάρχει έδαφος για μια θετική κατάληξη το επόμενο

διάστημα. Οι διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις της Μέσης Εκπαίδευσης, ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ συνεχίζονται με στόχο να ολοκληρωθούν επίσης μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Σημειώνεται ότι η υιοθέτηση ενός νέου συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών εκτός του ότι έχει μεγάλη σημασία για τον επιδιωκόμενο στόχο της ποιοτικής αναβάθμισης της εκπαίδευσης, αποτελεί και δέσμευση της Κυπριακής Κυβέρνησης απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό αναφέρεται συγκεκριμένα και στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, μέσα στο οποίο προβλέπεται και σχετική χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτό, ύψους 500 χιλιάδων ευρώ.

5. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Μια μεταρρύθμιση που αναμένεται να αλλάξει ριζικά και συνολικά τόσο τη λειτουργία των σχολείων όσο και την επικοινωνία και εξυπηρέτηση όλων των ενδιαφερομένων και εταίρων της εκπαιδευτικής διαδικασίας, είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Είναι μια μεγάλη μεταρρύθμιση που θα φέρει τη διαχείριση του σχολείου και όλες τις σχολικές εργασίες στην ηλεκτρονική εποχή, έχοντας ως αποτέλεσμα ριζικές θετικές αλλαγές για την καθημερινότητα όλων των εταίρων.

Αυτό το έργο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που φέρει την επωνυμία «Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης» θα υλοποιηθεί με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Έχει προϋπολογισμό €25.335.000. Δηλαδή, εάν συνυπολογισθεί και ο ΦΠΑ, πρόκειται για επένδυση €27,8 εκατ.

Πρόκειται για ένα ολιστικό σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που αφορά όλες τις πτυχές και δραστηριότητες του σχολείου και θα συμπεριλαμβάνει την ηλεκτρονική καταγραφή και διεκπεραίωση όλων των σχετικών διαδικασιών και εργασιών, δίνοντας άμεση πρόσβαση σε όλους τους ενδιαφερόμενους, εκπαιδευτικούς, διευθύνσεις, γονείς/κηδεμόνες και μαθητές/μαθήτριες.

Η πρόταση αυτή που είχε σχεδιαστεί από το παρελθόν προχωρά τώρα σε εφαρμογή. Ο σχετικός διαγωνισμός έχει ολοκληρωθεί και ήδη αξιολογήθηκαν τόσο οι τεχνικές όσο και οι οικονομικές προσφορές. Αναμένεται επομένως ότι στις αρχές του επόμενου έτους θα ξεκινήσει η υλοποίηση του έργου.

Το έργο αφορά προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία ενός προηγμένου και ολιστικού συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη δημόσια κυπριακή εκπαίδευση. Σκοπός είναι να διαθέτουμε στην καθημερινότητα εύχρηστα εργαλεία με τα οποία γονείς, μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, διοικήσεις σχολικών μονάδων και όποιος άλλος ενδιαφερόμενος θα έχει πρόσβαση με ψηφιακές διαδικασίες, μέσω Διαδικτύου, σε όλες τις υπηρεσίες της λειτουργίας των σχολείων.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται:

- άμεση ενημέρωση για όλα τα εκπαιδευτικά ζητήματα,
- ηλεκτρονική υποβολή όλων των αιτήσεων, δικαιολογητικών κ.ά.,
- πρόσβαση με κάθε τύπου ηλεκτρονικές συσκευές, δηλαδή ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ταμπλέτες, έξυπνες τηλεφωνικές συσκευές κ.ά.

Ενδεικτικά, ορισμένες από τις υπηρεσίες που θα παρέχονται ηλεκτρονικά έχουν ως εξής:

- Οι μαθητές/μαθήτριες θα έχουν πρόσβαση ηλεκτρονικά στο Σχολικό Πρόγραμμα, το βαθμολόγιο, το πρόγραμμα διαγωνισμάτων και εξετάσεων, στη διοργάνωση εκδρομών και επισκέψεων και τη λειτουργία ομίλων, σε πειθαρχικά ζητήματα και διαδικασίες, σε κάθε είδους αιτήσεις που χρειάζεται να υποβάλουν κ.λπ.
- Οι γονείς θα μπορούν να χειριστούν ηλεκτρονικά θέματα εγγραφής/μετεγγραφής των παιδιών τους, οικονομικές συναλλαγές με το σχολείο, κάθε είδους αιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων οικονομικής στήριξης, σίτισης κ.ά. Επίσης, οι γονείς θα έχουν άμεση και πλήρη ενημέρωση όσον αφορά αποτελέσματα εξετάσεων, ασκήσεις, διαγωνίσματα κ.λπ.
- Οι εκπαιδευτικοί θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση σε υπηρεσίες όπως το διαδραστικό βαθμολόγιο και το παρουσιολόγιο μαθητών, σε πραγματικό χρόνο.
- Θα μπορούν επίσης να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αιτήσεις για άδειες και να χειρίζονται θέματα απουσίας, τοποθετήσεων, μετακινήσεων και ενστάσεων.
- Με ηλεκτρονική διαδικασία θα μπορούν επίσης να αναφέρουν στο Υπουργείο προβλήματα ή να υποβάλλουν αιτήματα υλικοτεχνικής υποδομής.

Συνολικά, το Υπουργείο Παιδείας:

- εισάγει την ηλεκτρονική διοίκηση των σχολικών μονάδων και έτσι θα υπάρχει άμεση και αποτελεσματική παρακολούθηση της σχολικής υποδομής,
- θα χειρίζεται ηλεκτρονικά το παρουσιολόγιο του προσωπικού,
- θα διαχειρίζεται άμεσα και αποτελεσματικά τον εξοπλισμό,
- θα παραλαμβάνει σε ηλεκτρονική μορφή και θα χειρίζεται αιτήματα των εκπαιδευτικών, όπως και τα αιτήματα προς τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας,
- θα διαθέτει σε πραγματικό χρόνο στατιστικά στοιχεία για όλα τα σχολεία και με αυτό τον τρόπο μπορεί να γίνεται χειρισμός των απουσιών, θεμάτων παραβατικότητας κ.ο.κ. ,
- θα μπορεί να αναλύει και να εκτιμά τάσεις μεταξύ του μαθητικού πληθυσμού, σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα ή ακόμα και δημογραφικά στοιχεία.

Β. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

1. ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εκτός από την ηλεκτρονική διακυβέρνηση των σχολείων, στις μέρες μας προστίθεται και σίγουρα σηματοδοτεί και το μέλλον μια νέα και σε μεγάλο βαθμό «οριζόντιας λογικής» μεταρρύθμιση που αφορά την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης. Μέσα από τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες της πανδημίας, το δημόσιο σχολείο έδειξε στη διάρκεια των δυο προηγούμενων σχολικών ετών ότι με κατάλληλη καθοδήγηση μπορεί να έχει τα απαιτούμενα αντανακλαστικά και να αξιοποιήσει την ψηφιακή τεχνολογία προς όφελος της εκπαίδευσης.

Ανταποκρινόμενο σε αυτή τη νέα πραγματικότητα το Υ.Π.Π.Α.Ν. ξεκίνησε, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα. Σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής διαμορφώσαμε και εφαρμόσαμε μια διπλή δράση.

Από τη μια ήδη έχει αναβαθμιστεί η διαδικτυακή σύνδεση όλων των σχολείων, σε συνεργασία με τον πάροχο, την ΑΤΗΚ και δαπάνη περίπου 500 χιλιάδων ευρώ. Από την άλλη διαμορφώθηκε το γενικό σχέδιο για τη δημιουργία και λειτουργία ψηφιακών τάξεων (e-classes) σε τουλάχιστον 500 σχολεία, με στόχο την επέκταση μέχρι τα μέσα

του 2023 σε 700 σχολεία. Το σχέδιο αυτό έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ταυτόχρονα, λαμβάνοντας υπόψη τις ευρύτερες εξελίξεις και τα δεδομένα που διαμορφώνονται, αλλά και την ιδιαίτερη εμπειρία που αποκομίσαμε στη διάρκεια της πανδημίας ως προς τη χρήση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το ΥΠΠΑΝ έχει καταρτίσει ένα συνολικό σχέδιο για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει:

- (α) Τον εξοπλισμό όλων των σχολείων με τα απαραίτητα ηλεκτρονικά μέσα και συσκευές. Σχεδόν 3.600 πρόσθετες συσκευές ηλεκτρονικών υπολογιστών που προμηθεύτηκε το ΥΠΠΑΝ μέσω διαδικασίας προσφοράς-πλαισίου έχουν ήδη διοχετευτεί στα σχολεία.
- (β) Τη διάθεση περισσότερων από 12 χιλιάδων συσκευών τύπου ταμπλέτας σε σχολεία για να μπορεί να χρησιμοποιούνται από μαθητές/τριες που δεν διαθέτουν κάποια ηλεκτρονική συσκευή.
- (γ) Την εφαρμογή σχεδίου επιδότησης της αγοράς προσωπικού φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή από εκπαιδευτικούς, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χρήση του και για σκοπούς διδασκαλίας, το οποίο έτυχε της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου. Έχει εγκριθεί επιδότηση για περίπου 2.500 εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, με δαπάνη €500.000.
- (δ) Τη δημιουργία και ενεργοποίηση περίπου 100 χιλιάδων λογαριασμών χρήστη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (πρόγραμμα MS TEAMS).
- (ε) Τη διενέργεια επιμορφωτικών σεμιναρίων εξοικείωσης με την ηλεκτρονική εξ αποστάσεως εκπαίδευση για περίπου 2,5 χιλιάδες εκπαιδευτικούς.
- (στ) Δημιουργία και λειτουργία του «Ψηφιακού Σχολείου του Σαββάτου» με ειδικά διαμορφωμένες παρουσιάσεις σε θεματολογία ευρύτερου ενδιαφέροντος πέραν των αναλυτικών προγραμμάτων (π.χ. Οδική Ασφάλεια, Εξαρτήσεις και Εξαρτησιογόνες Ουσίες, Ασφάλεια Διαδικτύου, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση-Κλιματική Αλλαγή κ.ο.κ). Το εποπτικό υλικό που δημιουργείται για αυτά τα προγράμματα, συνθέτει μια ηλεκτρονική τράπεζα ψηφιακού υλικού που θα μπορεί να αξιοποιείται σε εκπαιδευτικές διαδικασίες.

(ζ) Αναθεώρηση και προσαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων με στόχο την «οριζόντια» αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπεται επίσης το έργο της δημιουργίας 6.600 ψηφιακών τάξεων διδασκαλίας σε όλα τα σχολεία, με διαδικασία ανάθεσης έργου/ενοικιαγοράς. Η σχετική διαδικασία προσφορών ολοκληρώνεται τον Ιανουάριο 2022 και το έργο δαπάνης €12-13 εκατ. προβλέπεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο 2022.

Επιπρόσθετα, στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, «Κύπρος_το αύριο», προβλέπεται:

Επιχορήγηση σε 15 χιλιάδες μαθητές/μαθήτριες Δημοτικών και Γυμνασίων για την απόκτηση ηλεκτρονικών συσκευών (υπολογιστών και ταμπλέτων). Προβλέπεται χορηγία €100 σε 7.500 μαθητές/μαθήτριες δημοτικού για απόκτηση ταμπλέτας και €300 σε 7.500 μαθητές/μαθήτριες γυμνασίου για απόκτηση υπολογιστή.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΥΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στη βάση και της κατεύθυνσης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δυο ξένες γλώσσες και μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το ΥΠΠΑΝ προχωρά από το τρέχον σχολικό έτος στην εισαγωγή της διδασκαλίας της Γαλλικής Γλώσσας στο σύνολο του λυκειακού κύκλου.

Συγκεκριμένα, από το τρέχον σχολικό έτος έχει εισαχθεί η διδασκαλία της Γαλλικής, σε πρόσθετες περιόδους διδασκαλίας στη Β' τάξη Λυκείου και στο Α' και Β' έτος Τεχνικής σε πέντε Λύκεια και τέσσερις Τεχνικές Σχολές. Από την επόμενη σχολική χρονιά, 2022-23, η διδασκαλία σε αυτά τα σχολεία θα επεκταθεί και στην Γ' τάξη Λυκείου/Γ' έτος Τεχνικής, ενώ θα εισαχθεί στη Β' τάξη Λυκείου/Β' έτος Τεχνικής και στα υπόλοιπα Λύκεια και Τεχνικές Σχολές παγκυπρίως. Με στόχο από το σχολικό έτος 2023-24 να γίνεται διδασκαλία της Γαλλικής σε όλα τα Λύκεια και Τεχνικές Σχολές.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η κατά γενική ομολογία απαραίτητη διδασκαλία των ξένων γλωσσών δεν αρκεί. Το ΥΠΠΑΝ επιδιώκει να υπάρχει στο εκπαιδευτικό σύστημα και διαδικασία αξιολόγησης και πιστοποίησης των γνώσεων. Μια αξιόπιστη διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης των ξένων γλωσσών θα προσφέρει στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν στη συνέχεια, τόσο στις σπουδές τους όσο και στην επαγγελματική ζωή τους, τα προσόντα γλωσσομάθειας που αποκτούν στο σχολείο.

Στη βάση παλαιότερου σχεδιασμού, μετά από τις τελικές συνεννοήσεις και τη συμφωνία με τον οργανισμό Cambridge Assessment, έγινε πιλοτική διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας στην οποία συμμετείχαν 1000 μαθητές και μαθήτριες Γυμνασίων. Έγινε επίσης και η πρώτη διαδικασία πιστοποίησης στην οποία συμμετείχαν 1000 μαθητές/μαθήτριες Α' Λυκείου/Τεχνικών σε επίπεδο B1 (εξέταση PET) και 220 μαθητές/μαθήτριες Γ' Λυκείου/Τεχνικών για την εξέταση επιπέδου B2 (IGCSE). Αυτή η διαδικασία πιστοποίησης θα γενικευτεί μέσα σε αυτό το σχολικό έτος. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος θα μπορούν μαθητές/μαθήτριες να πιστοποιούν τη γνώση της Αγγλικής μέσα από τις καθιερωμένες διεθνείς εξετάσεις στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν δωρεάν μέσα από το σχολείο.

Επιπρόσθετα, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας του ΥΠΠΑΝ με τη Γαλλική Κυβέρνηση, προκειμένου να εγκαθιδρυθεί ανάλογη διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Γαλλικής Γλώσσας, σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο (εξετάσεις DELF scolaire). Έχουν γίνει όλες οι σχετικές προεργασίες και η επιμόρφωση εκπαιδευτικών και η διαδικασία πιστοποίησης θα εφαρμοσθεί πιλοτικά αυτό το σχολικό έτος, με σκοπό να γενικευτεί στη συνέχεια.

Πρόσθετα, έχει ετοιμασθεί Μνημόνιο Συνεργασίας του ΥΠΠΑΝ με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, το οποίο εδρεύει στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο την πιστοποίηση της γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας. Η υπογραφή του Μνημονίου καθυστέρησε λόγω του αδόκητου θανάτου του Καθηγητή Ιωάννη Καζάζη και αυτή τη στιγμή προγραμματίζεται εκ νέου. Στη βάση του Μνημονίου Συνεργασίας δημιουργείται Εξεταστικό Κέντρο στο ΥΠΠΑΝ, σε συνεργασία με το Κ.Ε.Γ. Μέσω του Κέντρου θα υπάρχει τακτική διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Ελληνικής, με

διεθνή αξιοπιστία. Αυτή η διαδικασία μπορεί ενδεχομένως να εξυπηρετήσει και τις ανάγκες αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού αριθμού Σχεδίων Υπηρεσίας της Δημόσιας Υπηρεσίας.

4. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΙΜΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Στη βάση των επιστημονικών ευρημάτων επιβάλλεται το εκπαιδευτικό σύστημα να εντοπίζει μαθησιακά ή άλλα προβλήματα και χαρακτηριστικά των παιδιών από όσο το δυνατό μικρότερη ηλικία, προκειμένου να μπορούν να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά και να σχεδιάζεται η κατάλληλη και προσαρμοσμένη εκπαίδευση για όλα τα παιδιά.

Για τον σκοπό αυτό, πρόσθετα προς τις υφιστάμενες διαγνωστικές διαδικασίες σχετικά με τον κίνδυνο λειτουργικού αναλφαβητισμού στη Γ' και Στ' τάξη του Δημοτικού, όπως και τις διαγνωστικές διαδικασίες στο πλαίσιο του Προγράμματος Ελληνομάθειας, εισάγονται διαγνωστικά τεστ από την Προδημοτική και στις δυο πρώτες τάξεις Δημοτικού Σχολείου. Οι σχετικές διαγνωστικές διαδικασίες (τεστ) διεξάγονται σε πιλοτική βάση από το σχολικό έτος 2021-22 και στη συνέχεια θα αξιολογηθούν προκειμένου να γενικευτούν.

Ταυτόχρονα, τα αποτελέσματα και τα συγκεντρωτικά στοιχεία των διαγνώσεων Ελληνομάθειας, καθώς και κινδύνου Λειτουργικού Αναλφαβητισμού αξιοποιούνται για το πρόγραμμα ενισχυμένης διδασκαλίας της Ελληνικής σε μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία.

5. ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευση της Πολιτείας για συμπεριληπτική εκπαίδευση και την παροχή κατάλληλης Ειδικής Εκπαίδευσης στα σχολεία, καθώς επίσης και το γρήγορο ρυθμό αύξησης των αναγκών της Ειδικής Εκπαίδευσης, το ΥΠΠΑΝ αξιολογεί και σχεδιάζει αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της Ειδικής Εκπαίδευσης. Εν όψει αυτών των προτάσεων για αλλαγές βρίσκεται σε εξέλιξη και συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού,

Συγκεκριμένα, εφαρμόζοντας προηγούμενη Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο και την Παιδιατρική Εταιρεία, ορίζεται Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή με στόχο:

- (α) Να εξετάσει τη διαδικασία πρόσληψης και κατανομής σε σχολεία των Σχολικών Βοηθών/Συνοδών και να κάνει σχετικές εισηγήσεις.
- (β) Στη βάση των χαρακτηριστικών των παιδιών που εντάσσονται στην Ειδική Εκπαίδευση να εξετάσει και ενδεχομένως να επαναπροσδιορίσει τα καθήκοντα, τα προσόντα και τη διαδικασία πρόσληψης των Σχολικών Βοηθών/Συνοδών.
- (γ) Να εισηγηθεί τη σύνθεση Κεντρικής Επιτροπής (δευτεροβάθμιου οργάνου) για την εξέταση των αναγκών και των ατομικών περιπτώσεων στον χώρο της Ειδικής Εκπαίδευσης
- (δ) Να εξετάσει και να εισηγηθεί διαδικασία για την παραπομπή των παιδιών σε συνηθισμένες τάξεις ή σε Ειδικές Μονάδες και στα Ειδικά Σχολεία ή σε συνηθισμένα σχολεία.
- (ε) Να εξετάσει και να κάνει εισηγήσεις ως προς τις ανάγκες στελέχωσης των Ειδικών Σχολείων.

Στη βάση των προτάσεων, εισηγήσεων και απόψεων που θα προκύψουν από την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή ο Υπουργός θα επανέλθει στο Υπουργικό Συμβούλιο με συγκεκριμένη πρόταση.

6. ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στη βάση των μέχρι τώρα αξιολογήσεων και ερευνών από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Έρευνα Ελληνομάθειας) προκύπτουν ορισμένα ανησυχητικά ευρήματα:

- (α) Στη διάρκεια του σχολικού έτους 2020-21 από τα παιδιά μεταναστευτικής βιογραφίας που είχαν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Ελληνομάθειας ποσοστό μόλις 45% είχαν γνώσεις που αντιστοιχούσαν στο επίπεδο B1 που κρίνεται αναγκαίο για να μπορούν να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση. Ανάλογο ποσοστό προκύπτει και σε έρευνες των προηγούμενων ετών, από τη στιγμή που ξεκίνησε η διαδικασία διάγνωσης.

(β) Με το υφιστάμενο σύστημα, όταν μαθητές/μαθήτριες που έχουν ολοκληρώσει τη διετή διάρκεια ενισχυτικής διδασκαλίας, μέσα από το Πρόγραμμα Ελληνομάθειας και δεν έχουν κατακτήσει το αναγκαίο επίπεδο γνώσης της γλώσσας, συνεχίζουν να φοιτούν σε κανονικές τάξεις χωρίς να προβλέπεται κάτι περαιτέρω.

(γ) Στην έρευνα για το λειτουργικό αναλφαβητισμό που διενεργείται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο μαθητές/μαθήτριες με άλλη από την κυπριακή υπηκοότητα είχαν τετραπλάσιο κίνδυνο γλωσσικού αναλφαβητισμού, σε ποσοστό 33,4% και περίπου τριπλάσιο κίνδυνο μαθηματικού αναλφαβητισμού, σε ποσοστό 25,2%. Η αισθητή διαφορά μεταξύ γλωσσικού και μαθηματικού αναλφαβητισμού δείχνει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της διδασκαλίας της γλώσσας. Ο συνδυασμός των δυο αυτών ευρημάτων μαρτυρά ωστόσο την ανάγκη αποτελεσματικότερης στήριξης και κατάλληλης ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Φαίνεται ότι παρά τη μεγάλη προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια, με την παραχώρηση πρόσθετου διδακτικού χρόνου στα σχολεία, τα αποτελέσματα δεν είναι ακόμη τα επιθυμητά.

Η παρουσία και φοίτηση μαθητών/τριών που δεν μπορούν να χειρίστούν ικανοποιητικά τη γλώσσα (σε αρκετές περιπτώσεις σχεδόν καθόλου) και ενδεχομένως δεν παρακολουθούν καθόλου τα μαθήματα στο Γυμνάσιο ή και το Λύκειο, οδηγεί στην ανάγκη για αποτελεσματικά μέτρα ενίσχυσης.

Το ΥΠΠΑΝ, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια με τη φοίτηση παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στα σχολεία της Κύπρου, ανέπτυξε «*Κείμενο Πολιτικής για την Ένταξη των Μαθητών/τριών με Μεταναστευτική Βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα*», βασικοί άξονες του οποίου είναι η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας, η χαρτογράφηση των αναγκών των παιδιών και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης. Για την εφαρμογή του η αρμόδια Διατμηματική Επιτροπή έχει αναπτύξει Σχέδιο Δράσης. Στη Μέση Εκπαίδευση θα συνεχιστεί και τη φετινή σχολική χρονιά η λειτουργία του εντατικού «*Προγράμματος Εκμάθησης της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*» σε μεταβατικές τάξεις Γυμνασίου για μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία ηλικίας 12-15 με 3 προγράμματα:

α. Μαθητές/μαθήτριες με Μεταναστευτική Βιογραφία σε αμιγή τμήματα (16 Γυμνάσια). Το πρόγραμμα αυτό εφαρμόζεται σε σχολεία με μεγάλο αριθμό μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία,

β. Μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία σε μικτά τμήματα (7 Γυμνάσια). Εφαρμόζεται σε σχολεία με μικρότερο αριθμό μαθητών/τριών με Μεταναστευτική Βιογραφία και

γ. Ολιγόωρο πρόγραμμα 5 δ.π. για εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (9 Γυμνάσια) σε μεμονωμένες περιπτώσεις σχολείων. Παράλληλα, συνεχίζονται σε 3 Λύκεια το πρόγραμμα μεταβατικών τάξεων και σε 6 Λύκεια και Τεχνικές Σχολές το Πρόγραμμα Ασυνόδευτων Ανηλίκων/Αιτητών Διεθνούς Προστασίας.

Από τη σχολική χρονιά 2021-2022 στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε., ενισχύονται σημαντικά οι περίοδοι ενισχυτικής διδασκαλίας οι οποίες παραχωρούνται για την ενίσχυση των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Τα παιδιά θα αξιολογούνται με σταθμισμένα και αξιόπιστα δοκίμια που θα χορηγούνται από ανεξάρτητο φορέα, ενώ θα λειτουργούν τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας σε θερινά σχολεία και Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία. Ήδη 600 παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία που φοίτησαν στα θερινά σχολεία το φετινό καλοκαίρι διδάσκονταν καθημερινά 2-3 περιόδους την Ελληνική Γλώσσα.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας αποτελεί, επίσης, μία σημαντική παράμετρο, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις μαθησιακές και κοινωνικο-συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, έχει διοργανώσει τα τελευταία χρόνια ποικίλες επιμορφωτικές δράσεις (ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια-βιωματικά εργαστήρια, προαιρετικά σεμινάρια, σεμινάρια σε σχολική βάση κ.ά.), με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών σε θέματα ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Ενδεχομένως θα πρέπει να εξετασθούν μια σειρά από προτάσεις:

- Θέσπιση της υποχρέωσης επαρκούς γνώσης της Γλώσσας κατά την ένταξη σε τάξη σχολείου,

- ενδεχόμενο δημιουργίας και λειτουργίας ενός Σχολείου Ελληνικής Γλώσσας σε κάθε πόλη, όπου θα φοιτούν προκαταρκτικά τα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία τα οποία δεν έχουν ακόμα το αναγκαίο επίπεδο γνώσης της Ελληνικής, προκειμένου στη συνέχεια και αφού αποκτήσουν το ενδεδειγμένο επίπεδο γνώσης να εντάσσονται στην ανάλογη τάξη στο συνηθισμένο σχολείο,
- λειτουργία θερινών τμημάτων σε Θερινά Σχολεία και στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, όπου η φοίτηση των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία που δεν έχουν φτάσει στο αναγκαίο επίπεδο θα είναι υποχρεωτική.

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ» (ΔΡΑ.Σ.Ε.+)

Μέσα από το πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε. επιδιώκεται:

- στήριξη παιδιών που προέρχονται από οικογένειες που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή και κοινωνικού αποκλεισμού,
- διασφάλιση της κοινωνικής πρόνοιας και στήριξης των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού,
- μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης,
- βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων,
- μείωση της σχολικής αποτυχίας και παραβατικότητας και
- εκπαίδευση παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Τη σχολική χρονιά 2021-2022, ο αριθμός των Σχολείων που ανήκουν στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε. (το οποίο μετονομάζεται σε ΔΡΑ.Σ.Ε+) αυξάνεται από 102 σε 170, ενώ αυξάνονται και οι περίοδοι διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, τα σχολεία που ανήκουν στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε.+ διαμορφώνονται ως ακολούθως:

Σχολεία	2020 – 2021	2021 – 2022
Νηπιαγωγεία	32	52
Δημοτικά	52	92
Γυμνάσια – Λύκεια –	18	26
Τεχνικές Σχολές		
ΣΥΝΟΛΟ	102	170

Η συνέχιση και επέκταση του προγράμματος ΔΡΑ.Σ.Ε. αναμένεται να συμβάλει, ειδικά σε αυτή τη συγκυρία και στην αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Ενώ αναμένεται να υποστηρίξει και την αναθεωρημένη πολιτική ομαλής ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Οι στόχοι του προγράμματος επιτυγχάνονται μέσα από ποικίλες δράσεις, όπως η προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και δημιουργικής απασχόλησης σε πρωινό και απογευματινό χρόνο, καθώς και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία, η προσφορά πρόσθετης ψυχοκοινωνικής στήριξης από ειδικούς επιστήμονες, η καινοτόμος εφαρμογή προγραμμάτων εναλλακτικής εκπαίδευσης, η παροχή υποστηρικτικού εξοπλισμού και η προσφορά σχετικής επιμόρφωσης και κατάρτισης των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών.

8. ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ENANTI ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, προωθούνται στη διάρκεια του σχολικού έτους 2021-22 τα ακόλουθα:

- α) Σύσταση Επιτροπής από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης για να μελετήσει ολιστικά το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών προδημοτικής ηλικίας και Α' τάξης δημοτικού, ώστε να δοθούν συγκεκριμένες οδηγίες και κατευθύνσεις στα σχολεία για στοχευμένη ένταξη της στην εκπαίδευση των παιδιών, μέσα από ένα συγκεκριμένο πλάνο προώθησης και εφαρμογής.
- β) Ετοιμασία Οδηγού προς τις/τους Νηπιαγωγούς και Δασκάλους/ες Α' τάξης, ο οποίος θα περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις και υλικό, που αφορούν σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση, καθώς και σχετικές μεθοδολογικές/διδακτικές εισηγήσεις (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2021).
- γ) Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για εφαρμογή του συγκεκριμένου υλικού (Νοέμβριος Δεκέμβριος 2021).
- δ) Διδασκαλία από τα σχολεία των διδακτικών προτάσεων στην Προδημοτική και στην Α' τάξη δημοτικού (Ιανουάριος – Μάιος 2022).

ε) Υποβολή έκθεσης απολογισμού από την Επιτροπή για την εργασία που έχει γίνει (Ιούνιος 2022).

στ) Ετοιμασία μικρού βιβλίου με φύλλα εργασίας για τα παιδιά της Β' τάξης, στη βάση σχετικού βοηθήματος για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να διασφαλιστεί η διδασκαλία της ενότητας «Οικογενειακός Προγραμματισμός, Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία», που εντάσσεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Β' τάξης (2021-22).

Τέλος, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο προγραμματίζει Εκπαιδευτικά Σεμινάρια για μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με στόχο την ενημέρωση και τη διάχυση πληροφοριών στα θέματα Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Ανηλίκων. Τα σεμινάρια που έχουν βιωματικό χαρακτήρα, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθούν διά ζώσης και αναμένεται να υλοποιηθούν τη φετινή σχολική χρονιά.

9. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΙΚΡΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΕ ΟΡΕΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ

Μέχρι τώρα, με βάση τους εγκεκριμένους τύπους δημοτικών σχολείων, τα σχολεία με 30-38 μαθητές/μαθήτριες λειτουργούσαν με τρία τμήματα (τριδιδάσκαλα ενισχυμένα), με συμπλέγματα γειτονικών τάξεων (Α΄+Β΄, Γ΄+Δ΄, Ε΄+ΣΤ΄) και εφαρμοζόταν το ωρολόγιο πρόγραμμα των 100 διδακτικών περιόδων (δ.π.) την εβδομάδα. Στο σύμπλεγμα Α΄+Β΄ δίνονταν 33 δ.π. την εβδομάδα, στο σύμπλεγμα Γ΄+Δ΄ 33 δ.π. και στο σύμπλεγμα Ε΄+ΣΤ΄ 34 δ.π., ενώ η συνολική παρουσία των παιδιών στο σχολείο ήταν 35 δ.π. εβδομαδιαίως. Το ίδιο ωρολόγιο πρόγραμμα, εφάρμοζαν και μεγαλύτερα σχολεία αν είχαν ένα ή δύο συμπλέγματα τάξεων λόγω μικρού αριθμού μαθητών/ριών. Με στόχο τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενίσχυση των μικρών σχολείων το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχετική πρόταση του ΥΠΠΑΝ. Με την Απόφαση ημερ. 31.03.2021, εγκρίθηκε αύξηση του χρόνου στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του τριδιδάσκαλου ενισχυμένου σχολείου από 100 σε 105 διδακτικές περιόδους. Έτσι ώστε κάθε σύμπλεγμα να έχει 35 διδακτικές περιόδους. Με το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το οποίο εφαρμόζεται από τη σχολική χρονιά 2021-2022 αυξάνεται κατά μία περίοδο την εβδομάδα η διδασκαλία των Ελληνικών στις τάξεις Α΄- Δ΄ και των Μαθηματικών στην ΣΤ΄ τάξη, στα τριδιδάσκαλα, όπως και σε όλα τα σχολεία με ένα ή περισσότερα συμπλέγματα δύο τάξεων.

Επιπρόσθετα, παρέχεται πρόσθετη ενίσχυση σε εκπαιδευτικό προσωπικό σε σχολεία με ιδιαίτερα μικρό αριθμό μαθητών σε ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές ως ακολούθως:

- Εκεί όπου υπάρχουν συνδιδασκόμενες τάξεις (συμπλέγματα) εξαιτίας του μικρού αριθμού μαθητών, ορίζεται ως ανώτατος αριθμός οι 20 μαθητές. Πέραν των 20 μαθητών δημιουργούνται αμιγή τμήματα.
- Σε περιπτώσεις όπου το «σύμπλεγμα» υπερβαίνει τους 14 μαθητές παραχωρείται χρόνος 15 πρόσθετων διδακτικών περιόδων.

Η επιπρόσθετη στήριξη που θα δοθεί στα σχολεία αυτά το 2021-22 αντιστοιχεί σε διδακτικό χρόνων 12 εκπαιδευτικών πλήρους απασχόλησης και θα επωφεληθούν 54 σχολικές μονάδες.

10. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΓΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από τη σχολική χρονιά 2021-22, το ΥΠΠΑΝ προχωρεί στην παραχώρηση μίας επιπρόσθετης περιόδου (δεύτερης περιόδου) στον Υπεύθυνο Τμήματος στα αμιγή τμήματα Α΄, Β΄, Γ΄ και Στ΄ τάξεων του δημοτικού σχολείου, τα οποία έχουν αριθμό μαθητών/τριών πέραν των 12.

Υπενθυμίζεται ότι στις 18 Ιουνίου 2019 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ώστε να παραχωρηθεί μία περίοδος σε όλες τις τάξεις (Α΄-Στ΄) του Δημοτικού, δύο περίοδοι στα συμπλέγματα τάξεων και ο θεσμός να επεκταθεί στην Προδημοτική και Ειδική Εκπαίδευση με την παραχώρηση μίας περιόδου στα νηπιαγωγεία και στις ειδικές μονάδες.

11. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Στη βάση πρόσφατης Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφ.: 89.850 και ημερ.: 29/07/2020), εντάσσονται φέτος πέντε επιπλέον σχολεία στην κατηγορία των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων (Π.Ο.Σ.). Με αυτό τον τρόπο αυξήθηκε σε 202 ο αριθμός των σχολείων Π.Ο.Σ. (Δημοτικά Σχολεία, Νηπιαγωγεία και Ειδικά Σχολεία).

Μετά τη διακοπή λειτουργίας των Π.Ο.Σ. της Φανερωμένης και του Αγίου Αντωνίου, η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης (Δ.Δ.Ε.) ενέκρινε για τη σχολική χρονιά 2021-22 τη λειτουργία των ακόλουθων εππά νέων Π.Ο.Σ.: Νηπιαγωγείο Λατσιών Α΄, Νηπιαγωγείο Αγίου Αντωνίου Λευκωσίας, Νηπιαγωγείο Ασίνου, Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού Ε΄-Αγίου Ιωάννη, Νηπιαγωγείο Τριμήκληνης, Δημοτικό Σχολείο Λευκάρων, Νηπιαγωγείο Πάφου Θ΄-Πετρίδειο.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση του 2017 του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τα Π.Ο.Σ. επηρεάζουν θετικά τόσο την κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών όσο και την απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων, ενώ επιπλέον οι γονείς είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι από τη λειτουργία τους.

12. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά τον τερματισμό της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης, το Δημοτικό σχολείο Αγίου Αντωνίου μετατρέπεται σε Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο (Ε.Ο.Σ.). Το 2021-22 στο σχολείο αυτό θα φοιτήσουν συνολικά 151 μαθητές/μαθήτριες και θα λειτουργήσουν 12 τμήματα (δύο τμήματα ανά τάξη), μεταξύ των οποίων οι 56 μαθητές/μαθήτριες που προέρχονται από το Δημοτικό Σχολείο Φανερωμένης. Στις ανάγκες στελέχωσης του Ε.Ο.Σ. Αγίου Αντωνίου συμπεριλήφθηκαν επιπλέον 20 δ.π. για την απογευματινή λειτουργία του σχολείου. Όσον αφορά στην προσφορά Ειδικών Θεμάτων Ενδιαφέροντος στα παιδιά του σχολείου (π.χ. καράτε, τάε-κβο-ντο, ρομποτική), καταρτίστηκαν μητρώα εκπαιδευτών αγοράς υπηρεσιών. Το κόστος για αγορά υπηρεσιών από εκπαιδευτές/εκπαιδεύτριες αναμένεται να ανέλθει περί τις €50.000 ετησίως.

Σημειώνεται ότι μετά τη λειτουργία του προγράμματος του Ε.Ο.Σ., στο σχολείο θα εφαρμόζεται το πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+», από τις 16:00 έως τις 17:30. Επιπλέον έχει ληφθεί μέριμνα για προσφορά δωρεάν γεύματος σε όλα τα παιδιά τα οποία θα φοιτήσουν στο Ε.Ο.Σ. Αγίου Αντωνίου. Επιπρόσθετα, ρυθμίζεται η δωρεάν μεταφορά των μαθητών/τριών του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης στο Ε.Ο.Σ. Αγίου Αντωνίου και το κόστος υπολογίζεται να ανέλθει γύρω στις €15.000.

Με χορηγία ύψους €10.570 στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας καλύπτονται και οι ανάγκες για αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού την απογευματινή λειτουργία του σχολείου (Ειδικά Θέματα Ενδιαφέροντος). Τέλος, η Σχολική Εφορεία προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή.

13.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Σημαντική προτεραιότητα των πολιτικών του Υπουργείου είναι η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο καθώς τα παιδιά καλούνται όχι μόνο να προσαρμοστούν σε ένα νέο σχολικό περιβάλλον, αλλά και να διαχειριστούν μία σειρά από συναισθηματικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά ζητήματα. Για τον σκοπό αυτό έχει συσταθεί Διατμηματική Επιτροπή Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Η επιτροπή αυτή έχει εκπονήσει αναλυτικό Σχέδιο Δράσης, το οποίο άρχισε να υλοποιείται από τη σχολική χρονιά 2020-2021 και συνεχίζεται και στο τρέχον σχολικό έτος.

Στο πλαίσιο αυτό έχει αναθεωρηθεί ο «*Οδηγός Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο*» και είναι διαθέσιμος, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή, για χρήση από τώρα σε όλα τα Δημοτικά και Γυμνάσια. Ο αναθεωρημένος Οδηγός προωθεί αποτελεσματικότερα την καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων, τόσο στον κοινωνικό/συναισθηματικό όσο και στον μαθησιακό/γνωστικό τομέα και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Έχει επίσης δημιουργηθεί ιστότοπος με πλούσιες πληροφορίες. Επιπρόσθετα έχει ήδη προγραμματιστεί εστιασμένη επιμόρφωση για τους/τις εκπαιδευτικούς της Στ΄ τάξης Δημοτικού και Α΄ τάξης Γυμνασίου, όπως και για Διευθυντές/ντριες και Επιθεωρητές/τριες Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης.

Η Διατμηματική Επιτροπή έχει την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης των στόχων, οι οποίοι θα τυγχάνουν διαμορφωτικής αξιολόγησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα και τελικής αξιολόγησης με την ολοκλήρωση της σχολικής χρονιάς, για σκοπούς διαπίστωσης του βαθμού υλοποίησής τους.

14. ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Στο πλαίσιο καινοτομιών και βελτιωτικών αλλαγών στο εκπαιδευτικό σύστημα και αξιοποιώντας και μια παλαιότερη μελέτη, που είχε γίνει από ειδική επιτροπή, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι από τη σχολική χρονιά 2021-2022 το Παγκύπριο Γυμνάσιο θα λειτουργεί ως εξατάξιο σχολείο Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει τόσο τον Λυκειακό όσο και Γυμνασιακό κύκλο μαθημάτων.

Στο Παγκύπριο Γυμνάσιο λειτουργεί από το τρέχον σχολικό έτος σε πιλοτική βάση Ολοήμερο Γυμνάσιο με εφαρμογή της μεθοδολογίας STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)» και με ενισχυμένη διδασκαλία Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικού Πολιτισμού, με σκοπό στη συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλα σχολεία της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, θα γίνει πιλοτική εφαρμογή της ψηφιακής εκπαίδευσης και εφαρμογών στη λυκειακή και γυμνασιακή εκπαίδευση, σύμφωνα και με προτάσεις που έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επιπλέον, δημιουργείται στο Παγκύπριο Γυμνάσιο και τη Σεβέρειο Βιβλιοθήκη Κέντρο Κλασικών Σπουδών και Ελληνικών Γραμμάτων, που θα λειτουργεί τα απογεύματα και στο οποίο τις δραστηριότητες θα μπορούν να συμμετέχουν μαθητές και από άλλα Λύκεια της Λευκωσίας. Το Κέντρο θα αξιοποιεί και το πλούσιο επιστημονικό υλικό του Αρχείου του Παγκυπρίου Γυμνασίου, όπως και τα ιστορικά κειμήλια των Μουσείων του για την καλλιέργεια ερευνητικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών.